NORAKSTS
Lieta Nr.A42523307
A806-09/25

SPRIEDUMS
Latvijas tautas vārdā

Rīgā 2010.gada 4.janvārī

Administratīvā rajona tiesa
šādā sastāvā: tiesnese L.Piusa,

piedaloties pieteicējas sabiedrības ar ierobežotu atbildību „Autonik" pārstāvim *J.V.* un atbildētājas Latvijas Republikas pusē pieaicinātās iestādes Autotransporta inspekcijas pārstāvei *J.L.*,
atklātā tiesas sēdē izskatīja administratīvo lietu, kas ierosināta pamatojoties uz sabiedrības ar ierobežotu atbildību „Autonik" (turpmāk arī – SIA „Autonik" vai pieteicēja) pieteikumu par Autotransporta inspekcijas 2007.gada 14.maija lēmuma Nr.28 „Par izskatīto iesniegumu (sūdzību) administratīvā pārkāpuma lietā" atcelšanu.

Aprakstošā daļa

[1] 2007.gada 16.martā plkst.11:00 Autotransporta inspekcijas Kontroles daļas inspektors sastādīja Administratīvā pārkāpuma protokolu Nr.BA 403238 (turpmāk arī – Protokols) (*lietas 9.lapa*) par pārkāpumu, kura sastāva pazīmes ir paredzētas Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa (turpmāk arī – LAPK) 149^{33}.panta devītajā daļā, par kravas pārvadāšanu bez noteiktā kārtībā izsniegtas atļaujas, pārsniedzot noteikto transportlīdzekļa pieļaujamo faktisko masu par 2,64 tonnām, otrās ass slodzi par 1,33 tonnām, trešās ass slodzi par 0,99 tonnām.

[2] Ar Autotransporta inspekcijas Kontroles daļas vadītāja vietnieka 2007.gada 4.aprīļa lēmumu administratīvā pārkāpuma lietā Nr.11J/BA 403238 (*lietas 10.lapa*) nolemts uzlikt SIA „Autonik" naudas sodu Ls 3000 apmērā par Ministru kabineta 2004.gada 29.jūnija noteikumu Nr.571 „Ceļu satiksmes noteikumi" (turpmāk arī – Ceļu satiksmes noteikumi) 208.punkta pārkāpumu, par ko atbildība paredzēta LAPK 149^{33}.panta devītajā daļā.

[3] Nepiekrītot Autotransporta inspekcijas Kontroles daļas vadītāja vietnieka 2007.gada 4.aprīļa lēmumam administratīvā pārkāpuma lietā Nr.11J/BA 403238, SIA „Autonik" 2007.gada 12.aprīlī to apstrīdēja Autotransporta inspekcijas vadītājam (*lietas 11.lapa*).

[4] Ar Autotransporta inspekcijas vadītāja 2007.gada 14.maija lēmumu Nr.28 „Par izskatīto iesniegumu (sūdzību) administratīvā pārkāpuma lietā" (turpmāk arī – Lēmums) nolemts Autotransporta inspekcijas Kontroles daļas vadītāja vietnieka 2007.gada 4.aprīļa lēmumu administratīvā pārkāpuma lietā Nr.11J/BA 403238 atstāt negrozītu (*lietas 13.-15.lapa*).

Lēmumā konstatēts, ka:

[4.1] 2007.gada 16.martā ap plkst.10:30 *D.J.* vadīja SIA „Autonik" piederošo transportlīdzekli Mercedes Benz Actros, ar valsts reģistrācijas numuru */reģistrācijas numurs/*, ar smilšu kravu pa maršrutu Garkalnes Grants-Ogre.

[4.2] 2007.gada 16.martā ap plkst.10.30 Ogres rajona Vīna kalnā Autotransporta inspekcijas Kontroles daļas inspektors veica minētās automašīnas pārbaudi un konstatēja pārkāpumu. Veicot transportlīdzekļa faktiskās masas svēršanu ar HAENNI WL103 (sertifikāts Nr.03-06/0231) fiksēta transportlīdzekļa faktiskā masa 30,15 tonnas, kā arī otrās ass slodze – 11,40, trešās ass slodze – 11,05. Transportlīdzekļa faktiskā masa pēc pieļaujamās kļūdas (+/- 5%) atrēķināšanas konstatēta 28,64 tonnas, pieļaujamo 26 tonnu vietā, otrās ass slodze 10,83

tonnas, trešās ass slodze 10,49, pieļaujamo 9,5 tonnu vietā. Pieļaujamā transportlīdzekļa faktiskā masa pārsniegta par 2,64 tonnām, otrās ass slodze par 1,33 tonnām un trešās ass slodze par 0,99 tonnām. Minēto faktu apliecina 2007.gada 16.marta mērījuma čeks Nr.241.

[4.3] SIA „Autonik" arguments, ka viena kubikmetra svars ir 1300 kg, bet 10 kubikmetri - 13000 kg, balstīts uz teorētiskiem aprēķiniem. Smilts svars ir atkarīgs arī no tādiem apstākļiem, kā mitrums, smilts veids un sastāvs u.c. faktori. Ņemot vērā dažādos faktorus, kas ietekmē smilts svaru, teorētiskie kravas masas aprēķini neparāda kravas patieso masu. Transportlīdzekļa ar kravu faktisko masu var noteikt tikai pielietojot svēršanas metodi, kas arī tika izdarīts, konstatējot pārkāpumu. Autotransporta inspekcijas amatpersonas, konstatējot pārkāpumu, pamatojās uz mērījumu rezultātiem.

[5] 2007.gada 15.jūnijā Administratīvajā rajona tiesā saņemts SIA „Autonik" pieteikums *(lietas 4.-5.lapa).*

Ar Administratīvās rajona tiesas tiesneša 2007.gada 19.jūnija lēmumu pieteikums pieņemts un ierosināta administratīvā lieta Nr.42525107 *(lietas 2.lapa).*

[5.1] Pieteicēja pieteikumā norāda, ka kravas apjoms pie iekraušanas tiek noteikts kubikmetros, un iekraušanas vietā nav iespējams pārliecināties par kravas svaru. Saskaņā ar pieteicējas rīcībā esošo informāciju, uz Protokola sastādīšanas brīdi, viena kubikmetra smilts orientējošais svars ir 1,3 tonnas, tātad, kravas svars bija apmēram 13 000 kg. Ņemot vērā automašīnas pašmasu 12 520 kg, kopējais pieļaujamais svars 26 000 kg nevarēja tikt pārsniegts.

[6] Autotransporta inspekcija (turpmāk – arī atbildētājs) savos rakstveida paskaidrojumos *(lietas 20.lapa)* tiesai norāda, ka pieteikumam nepiekrīt, pamatojoties uz Lēmumā minētajiem apsvērumiem.

[7] Tiesas sēdē pieteicēja uzturēja pieteikumā ietverto prasījumu, pamatojoties uz pieteikumā tiesai norādītajiem apstākļiem, papildus norādot, ka laikā, kad konstatēts administratīvais pārkāpums, nebija svari. Pieteicējas pārstāvis paskaidroja, ka tajā laikā vadījās pēc vidējā pieļaujamā svara, kas pieteicējas izpratnē, varēja sastādīt 13 tonnas, kas kopā ar automašīnas masu, nepārsniedz tehniskajos dokumentos norādīto kopējo masu. Pieteicēja uzskata, ka šo lietu nevar kvalificēt kā administratīvo pārkāpumu, kas izdarīts ar nodomu. Pieteicējas pārstāvis norādīja, ka acīmredzot kaut kādu apstākļu sakritības rezultātā un ņemot vērā meteoroloģiskos laika apstākļus, kā arī to, ka iespējams smiltis bija mitrākas nekā parasti, tika konstatēts šis pieļaujamā svara pārsniegums.

[8] Tiesas sēdē atbildētāja pārstāve pieteikumu neatzina un pamatojās uz Lēmumā un paskaidrojumā tiesai norādītajiem apstākļiem, papildus norādot, ka uz doto brīdi ir piemērojams LAPK 149.^{33}panta astotā daļa, un tādēļ ir iemesls samazināt naudas sodu. Atbildētāja pārstāve paskaidroja, ka svara noteikšanai tiek ņemts vērā teorētiskais svars, kas neatspoguļo faktisko kravas masu, tie ir teorētiski aprēķini, pēc kuriem var vadīties, bet tie nekad nenoteiks precīzu svaru. Atbildētāja pārstāve paskaidroja, ka šo pārkāpumu nevar atzīt par maznozīmīgu, jo tas tika izdarīts ceļu satiksmē, kā arī pārsniedz naudas sodu apmēru.

Motīvu daļa

[9] Noklausoties procesa dalībnieku paskaidrojumus, izvērtējot lietas materiālus kopsakarā ar tiesību normām, tiesa nonāk pie secinājuma, ka pieteikums nav pamatots, tomēr tas ir daļēji apmierināms un Lēmumā noteiktais naudas soda apmērs ir grozāms.

[10] Ar lietā esošajiem materiāliem, tiesa konstatē turpmāk norādītos faktiskos apstākļus.

[10.1] Pieteicēja 2007.gada 16.martā no SIA „Garkalnes Grants" pārvadāja skalotas smiltis 10 m^3, ko apliecina 2007.gada 16.marta pavadzīme Nr.ABA 936957 (*lietas 8.lapa*).

[10.2] 2007.gada 16.martā plkst.11:00 Autotransporta inspekcijas Kontroles daļas inspektors sastādīja Protokolu (*lietas 9.lapa*) par pārkāpumu, kura sastāva pazīmes ir paredzētas LAPK 149^{33}.panta devītajā daļā, par kravas pārvadāšanu bez noteiktā kārtībā

izsniegtas atļaujas, pārsniedzot noteikto transportlīdzekļa pieļaujamo faktisko masu par 2,64 tonnām, otrās ass slodzi par 1,33 tonnām, trešās ass slodzi par 0,99 tonnām.

[10.3] Protokolam pievienota mērījuma Nr.241 izdruka (*lietas 24.lapa*) un kravu pārvadājumu kontroles akts Nr.033060 (*lietas 25.lapa*).

[10.4] 2007.gada 4.aprīlī Autotransporta inspekcijas Kontroles daļas vadītāja vietnieks pieņēma lēmumu administratīvā pārkāpuma lietā Nr.11J/BA 403238 (*lietas 10.lapa*), ar kuru nolēma uzlikt pieteicējai naudas sodu Ls 3000 apmērā par Ceļu satiksmes noteikumu 208.punkta pārkāpumu, par ko atbildība paredzēta LAPK 149^{33}.panta devītajā daļā.

[10.5] Pieteicēja 2007.gada 12.aprīlī Autotransporta inspekcijas Kontroles daļas vadītāja vietnieka 2007.gada 4.aprīļa lēmumu administratīvā pārkāpuma lietā Nr.11J/BA 403238 apstrīdēja Autotransporta inspekcijas vadītājam (*lietas 11.lapa*).

[10.6] SIA „Garkalnes Grants" 2007.gada 17.aprīlī sastādījusi uzziņu, ka karjera „Efejas" skalotas smilts blīvuma koeficents ir no 1.2 -1.6 atkarībā no tās mitruma (*lietas 12.lapa*).

[10.7] Autotransporta inspekcijas vadītājs 2007.gada 14.maijā pieņēma Lēmumu (*lietas 13.-15.lapa*), ar kuru nolēma Autotransporta inspekcijas Kontroles daļas vadītāja vietnieka 2007.gada 4.aprīļa lēmumu administratīvā pārkāpuma lietā Nr.11J/BA 403238 atstāt negrozītu.

[11] LAPK $149.^{33}$panta devītā daļa (*redakcijā, kāda bija spēkā lēmuma pieņemšanas brīdī*) noteic, ka par kravas pārvadāšanu bez noteiktā kārtībā izsniegtas atļaujas, pārsniedzot noteikto transportlīdzekļa (transportlīdzekļu sastāva) pieļaujamo faktisko masu no 4 līdz 6 tonnām vai ass slodzi no 1 tonnas līdz 1,5 tonnām, – uzliek naudas sodu (..) kravas pārvadātājam vai nosūtītājam – juridiskajai personai – no trim tūkstošiem līdz pieciem tūkstošiem latu.

LAPK 243.pants noteic, ka pierādījumi administratīvā pārkāpuma lietā ir jebkuri fakti, uz kuru pamata institūcijas (amatpersonas) likumā noteiktajā kārtībā nosaka administratīvā pārkāpuma esamību vai neesamību, pie administratīvās atbildības sauktās personas vainu un citus apstākļus, kam ir nozīme lietas pareizā izlemšanā. Šos faktus konstatē ar šādiem līdzekļiem: ar protokolu par administratīvo pārkāpumu, ar tās personas paskaidrojumiem, kuru sauc pie administratīvās atbildības, (..), citiem dokumentiem, kā arī pārkāpumus fiksējošiem tehniskiem līdzekļiem (..).

Tādējādi, par pierādījumiem šajā lietā var kalpot Protokols (*lietas 9.lapa*), mērījuma čeka izdruka (*lietas 24.lapa*), kravu pārvadājuma kontroles akts (*lietas 25.lapa*) un pavadzīme (*lietas 8.lapa*).

[12] Ceļu satiksmes noteikumu (*redakcijā, kas bija spēkā Lēmuma pieņemšanas brīdī*) 4.punkts noteic, ka ceļu satiksmes dalībniekiem jāizpilda šo noteikumu un citu normatīvo aktu prasības, kas nosaka ceļu satiksmes dalībnieku pienākumus (..).

Atbilstoši Ceļu satiksmes noteikumu 208.punktam, ja kravas automobiļu, kuru pilna masa pārsniedz 3,5 t, autobusu un to piekabju, kā arī transportlīdzekļu sastāvu gabarīti ar kravu vai bez tās, ar noņemamo aprīkojumu (piemēram, iekrāvēju) vai bez tā, faktiskā masa vai ass slodze *pārsniedz šo noteikumu 3.pielikumā noteiktos lielumus, atļauja braukšanai pa ceļiem jāsaņem normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā*. Atļaujas netiek izsniegtas dalāmu kravu pārvadājumiem ar transportlīdzekļiem, kuru gabarīti pārsniedz šo noteikumu 3.pielikumā noteiktos lielumus.

Ceļu satiksmes noteikumu 3.pielikuma „Pieļaujamie transportlīdzekļu (transportlīdzekļu sastāvu) gabarīti (ar kravu vai bez tās), faktiskā masa un ass slodze" 10.1.4.punktā noteikts, ka divasu tilta slodze mehāniskajiem transportlīdzekļiem, ja starpasu attālums ir 1,3 m un lielāks, bet mazāks par 1,8 m un ja dzenošajai asij ir dubultriteņi un pneimatisks vai tam pielīdzināms atsperojums vai ja abām dzenošajām asīm ir dubultriteņi un katras ass slodze nepārsniedz 9,5 t, ir 19 t.

[13] Pieteicējs norāda, ka kravas apjoms SIA „Garkalnes Grants" pie iekraušanas tiek noteikts tilpuma mērvienībās (kubikmetros) un iekraušanas vietā nav iespējams pārliecināties par kravas svaru, un tādēļ nav iespējams pārliecināties par kravas faktisko svaru. Uz Protokola

sastādīšanas brīdi, viena kubikmetra smilts orientējošais svars ir 1,3 tonnas, līdz ar to saskaņā ar pieteicējas aprēķiniem kravas svars bija apmēram 13 000 kg, līdz ar to kopējais pieļaujamais svars 26 000 kg nevarēja tikt pārsniegts.

Tiesa konstatē, ka, lai personu sauktu pie administratīvās atbildības pēc LAPK 149.[33]panta devītās daļas, ir jākonstatē, ka kravas pārvadāšana ir veikta bez noteiktā kārtībā izsniegtas atļaujas, pārsniedzot noteikto transportlīdzekļa pieļaujamo *faktisko masu* no 4 līdz 6 tonnām vai ass slodzi no 1 tonnas līdz 1,5 tonnām.

Tiesa atzīst, ka transportlīdzekļa ar kravu faktisko masu var noteikt, pielietojot svēršanas metodi, nevis veicot teorētiskus aprēķinus kā to darījusi pieteicēja. Tiesa konstatē, ka svēršana ir īstenota saskaņā ar Ministru kabineta 2005.gada 20.septembra noteikumiem Nr.715 „Autopārvadājumu kontroles kārtība" (*redakcijā, kas bija spēkā pārkāpuma izdarīšanas brīdi*). Atbilstoši minēto noteikumu 10.6.apakšpunktam Autotransporta inspekcija valsts teritorijā kontrolē kravas izvietošanas un nostiprināšanas noteikumu ievērošanu, kā arī transportlīdzekļa faktisko masu, ass slodzi un gabarītus.

[14] Veicot pieteicējai piederošā transportlīdzekļa Mercedes Benz Actros, valsts reģistrācijas Nr.GD6100, svēršanu ar svariem HAENNI WL103, tika konstatēta transportlīdzekļa faktiskā masa 30,15 tonnas, kā arī otrās ass slodze 11,40 un trešās ass slodze 11,05 tonnas. Pēc pieļautās kļūdas +/- 5% atrēķināšanas, transportlīdzekļa sastāva faktiskā masa sastāda 28,64 tonnas, otrās ass slodze 10.83 tonnas un trešās ass slodze 10,49 tonnas.

Tādējādi secināms, ka otrās ass slodze pārsniegta par 1,9 tonnām un trešās ass slodze pārsniegta par 1,55 tonnām.

Šie apstākļi apstiprinās ar Protokolam pievienoto mērījuma čeka Nr.241 izdruku, kravu pārvadājuma kontroles aktu Nr.033060 un administratīvā pārkāpuma protokolu Nr.BA 403238.

Līdz ar to secināms, ka pieteicēja ir izdarījusi LAPK 149.[33]panta devītajā daļā paredzētu administratīvo pārkāpumu – kravas pārvadāšana, bez noteiktā kārtībā izsniegtas atļaujas, pārsniedzot noteikto transportlīdzekļa pieļaujamo ass slodzi no 1 tonnas līdz 1,5 tonnām (*likuma redakcija, kura bija spēkā Lēmuma pieņemšanas brīdī*).

Ņemot vērā iepriekšminēto, tiesa atzīst, ka pieteicējas nodarījums Protokolā un Lēmuma ir kvalificēts pareizi.

[15] Vienlaikus tiesa konstatē, ka uz šā sprieduma sastādīšanas brīdi ir izmainījies tiesiskais regulējums. Ar 2009.gada 22.janvāra likumu „Grozījumi Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksā" ir izdarīti grozījumi LAPK 149.[33]panta septītajā, astotajā, devītajā, desmitajā un vienpadsmitajā daļā.

Tiesas sprieduma sastādīšanas brīdī administratīvā atbildība par pieteicējas pieļauto pārkāpumu ir paredzēta LAPK 149.[33]panta astotajā daļā – par autopārvadājuma veikšanu, pārsniedzot noteikto transportlīdzekļa (transportlīdzekļu sastāva) pieļaujamo (..) ass slodzi no 0,5 līdz 2 tonnām, vai tilta slodzi, ja atsevišķi nav noteikta katras tilta ass pieļaujamā slodze, no 1 tonnas līdz 3 tonnām, - uzliek naudas sodu (..) kravas pārvadātājam - (..) juridiskajai personai - no četrsimt līdz tūkstoš latiem.

[16] LAPK 8.panta otrās daļas pirmais teikums noteic, ka aktiem, kas mīkstina atbildību par administratīvajiem pārkāpumiem vai atbrīvo no tās, ir atpakaļejošs spēks, tas ir, tie attiecas arī uz pārkāpumiem, kas izdarīti pirms šo aktu izdošanas (*sk. Latvijas Republikas Augstākās tiesas Senāta Administratīvo lietu departamenta 2009.gada 9.aprīļa sprieduma lietā Nr.A42315306 SKA-118/2009 10.punktu*).

Atbilstoši LAPK 286.panta pirmās daļas 5.punktam, tiesa, izskatot sūdzību par lēmumu administratīvā pārkāpuma lietā, ir tiesīga grozīt soda mēru ietvaros, kas paredzēti normatīvajā aktā par atbildību par administratīvo pārkāpumu.

Saskaņā ar Lēmumu pieteicējai piemērots minimālais sankcijā paredzētais sods. Izvērtējot pārkāpuma raksturu, tiesa konstatē, ka no lietas materiāliem neizriet, ka SIA „Autonik" iepriekš būtu administratīvi sodīta par šāda veida pārkāpumiem.

Ņemot vērā normatīvo aktu izmaiņas, tiesa uzskata, ka SIA „Autonik" ir grozāms uzliktā naudas soda apmērs, samazinot to uz minimālo naudas sodu, kas ir spēkā par šāda veida

pārkāpumiem lietas izskatīšanas laikā tiesā, proti, Ls 3000 vietā pieteicējai nosakāms naudas sods Ls 400 apmērā.

[17] Vienlaikus attiecībā uz pieteicējas argumentu, ka konkrētais pārkāpums nav tik būtisks, lai to kvalificētu kā administratīvo pārkāpumu, tiesa norāda, ka LAPK 21.panta otrā daļā (*redakcija šā sprieduma pieņemšanas brīdī*) noteic, ka ceļu satiksmē izdarīto administratīvo pārkāpumu, ja par to paredzētais naudas sods nepārsniedz trīsdesmit latus un ja šis pārkāpums nav radījis draudus citiem ceļu satiksmes dalībniekiem vai viņu mantai, var atzīt par maznozīmīgu.

Tādejādi, lai administratīvo pārkāpumu atzītu par maznozīmīgu, nepieciešams konstatēt divus priekšnoteikumus, t.i., ka: 1) par to paredzētais naudas sods nepārsniedz trīsdesmit latus un 2) šis pārkāpums nav radījis draudus citiem ceļu satiksmes dalībniekiem vai viņu mantai. Ņemot vērā, ka konkrētajā gadījumā neizpildās viens no priekšnoteikumiem – paredzētais naudas sods pārsniedz trīsdesmit latus – tad arī pieteicējas viedoklis nav pamatots. Līdz ar to, konkrētais administratīvais pārkāpums nav atzīstams par maznozīmīgu un tādējādi nav iespējams pieteicēju atbrīvot no administratīvās atbildības, atzīstot pieteicējas izdarīto administratīvo pārkāpumu par maznozīmīgu.

Rezolutīvā daļa

Pamatojoties uz Administratīvā procesa likuma 246.-251.pantu un Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 286.panta pirmās daļas 5.punktu, Administratīvā rajona tiesa

nosprieda

daļēji apmierināt sabiedrības ar ierobežotu atbildību „Autonik" pieteikumu par Autotransporta inspekcijas 2007.gada 14.maija lēmuma Nr.28 „Par izskatīto iesniegumu (sūdzību) administratīvā pārkāpuma lietā" atcelšanu.

Grozīt Autotransporta inspekcijas vadītāja 2007.gada 14.maija lēmumu Nr.28 daļā par sabiedrībai ar ierobežotu atbildību „Autonik" piemēroto sodu, nosakot, ka par Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 149.^{33}panta (redakcijā, kas spēkā uz sprieduma sastādīšanas dienu) astotajā daļā paredzēta administratīvā pārkāpuma izdarīšanu sabiedrībai ar ierobežotu atbildību „Autonik" ir piemērojams naudas sods Ls 400 (četri simti latu) apmērā.

Tiesas spriedumu var pārsūdzēt Administratīvajā apgabaltiesā divdesmit dienu laikā no tā sastādīšanas dienas, iesniedzot apelācijas sūdzību Administratīvās rajona tiesas Rīgas tiesu namā.

Tiesnese (paraksts) L.Piusa

NORAKSTS PAREIZS
Administratīvās rajona tiesas

tiesnese L.Piusa
Rīgā, 2010.gada 4.janvārī